

Verstuurd per e-mail op 28 augustus 2019

Aan de leden van de Tweede Kamer
Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Onderwerp: Input wetswijziging Participatiewet i.v.m. opheffen discriminierend onderscheid (plenair)

Hierbij ontvangt u een mail van de Landelijke Cliëntenraad, Ieder(in) en Mind over het wetsvoorstel wijziging van de Participatiewet.

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Volgende week behandelt u het wetsvoorstel wijziging van de Participatiewet en enige andere wetten in verband met het opheffen van het discriminatoir onderscheid tussen bloedverwanten in de tweede graad en anderen die een gezamenlijke huishouding voeren waarbij sprake is van zorgbehoefte. Dit wetsvoorstel heeft ongewenste effecten waar wij u op willen wijzen.

De Landelijke Cliëntenraad, Ieder(in) en Mind hebben met verbazing gelezen dat het kabinet de uitzondering voor mensen die bloedverwanten in de tweede graad zijn wil schrappen om het discriminierend onderscheid met anderen die een gezamenlijk huishouden voeren waarbij sprake is van een zorgbehoefte op te heffen. Hetzelfde kabinet wijst zijn burgers voortdurend op het belang van naar elkaar omzien en voor elkaar zorgen. Het roept zijn burgers op zolang mogelijk thuis te blijven wonen, en straft vervolgens hen die daadwerkelijk naar elkaar omzien en voor elkaar zorgen door hen op hun uitkering te korten. In plaats van de discriminatie op te heffen door de uitzondering ook toe te passen voor andere ongehuwd samenwonenden die voor elkaar zorgen, wordt de uitzondering voor iedereen geschrapt.

Het voorstel staat haaks op het VN-verdrag handicap artikel 28; het recht op een behoorlijke levensstandaard en sociale bescherming. Door het schrappen van de uitzondering kunnen mensen met een beperking er in inkomen fors op achteruit gaan. Ook wordt hun mogelijkheid om op voet van gelijkheid hun verblijfplaats te kiezen (artikel 19 VN-verdrag handicap) ingeperkt. Thuis blijven wonen zal voor sommigen niet meer reëel zijn vanwege de kosten. Dit past beiden niet in lijn met de stand-still bepaling. Dit houdt in dat, na de Nederlandse ondertekening van het VN-verdrag handicap in 2007, bij wijziging van bestaande wetten geen verslechtering mag optreden die strijdig is met het verdrag.

De Landelijke Cliëntenraad, Ieder(in) en Mind vragen zich af of het kabinet zich er van bewust is dat het voorstel een aantal ongewenste effecten kan hebben:

1. Als mensen als gevolg van deze maatregel afzien van het zorgen voor elkaar zal de zorgbehoevende mogelijk moeten worden opgenomen in een Wlz-instelling.
1. Zij die wel blijven samenwonen, kunnen gekort worden op hun uitkering of zelfs hun uitkering verliezen en worden getoetst op hun vermogen. Dit kan er onder

meer toe leiden dat het beroep op de zorg- en huurtoeslag stijgt. Ook wordt er een aanslag gepleegd op de zelfredzaamheid van diegene die niet meer voor zichzelf kunnen zorgen.

In de memorie van toelichting wordt aangegeven dat de gemeente een uitzondering mag maken als het opheffen van de uitzondering leidt tot een opname in een WLZ instelling. Is dat dan geen discriminatie t.a.v. andere ongehuwd samenwonenden die voor elkaar zorgen en wel als partners worden behandeld? Of kunnen zij dan ook een beroep doen op deze uitzondering?

Financiële afwegingen:

In de Memorie van Toelichting staat op pagina 6-7 dat in de praktijk het aantal gevallen dat mogelijk door dit wetsvoorstel worden geraakt zeer klein is. De budgettaire gevolgen zullen volgens de inschatting van het kabinet niet groot zijn. Dit maakt de maatregel nog schrijnender voor hen waar de individuele gevolgen wel groot zijn.

De Landelijke Cliëntenraad, Ieder(in) en Mind vinden het dan ook onbegrijpelijk dat de overheid niet voor een ruimhartige oplossing kiest om deze discriminatie op te heffen.

De Landelijke Cliëntenraad, Ieder(in) en Mind verzoeken u zorg te dragen dat de discriminatie van mensen met een zorgbehoefte wordt opgeheven door de uitzondering ook toe te passen voor andere ongehuwd samenwonenden met een zorgbehoefte.

Voor verdere inlichtingen en vragen kunt u contact opnemen met Joris Barendrecht, beleidsmedewerker bij Ieder(in), j.barendrecht@iederin.nl – 06 461 662 96

Met vriendelijke groet,

Amma Asante
Voorzitter Landelijke Cliëntenraad

Illya Soffer
Directeur Ieder(in)

Marjan ter Avest
Directeur Mind